

Klaidinga ar teisinga?

Kuo daugiau randate informacijos apie ekologinį ūkininkavimą, tuo labiau galite susidurti su abejones keliančia ar prieštaringa informacija. Galbūt esate girdėję kai kuriuos toliau išvardintus teiginius ir ne kartą susimąstėte, ar jie teisingi, ar išgalvoti. Skaitydami rasite atsakymus.

A) „Ekologiški produktai yra ne tokios aukštos kokybės kaip įprastiniai maisto produktai ir gėrimai“.

Nors ūkininkai ir ekologinės tiekimo grandinės dalyviai naudoja savitus metodus, kurių nenaudoja įprastinio maisto gamintojai, bet jiems svarbu pagaminti aukščiausios kokybės maisto produktus ir gėrimus, kurie pasižymėtų išskirtiniu skoniu ir tokiomis pat naudingomis maistinėmis savybėmis. Ekologiškas maistas, kaip ir kiti maisto produktai, gaminamas remiantis tomis pačiomis maisto saugos normomis ir laikantis [*ES Bendrojo maisto įstatymo*](#). Skirtumas yra tas, kad ekologiškai ūkininkaujantieji, užuot kovai su kenkėjais ir piktžolėmis naudodami cheminius sintetinius pesticidus, taiko daugiametę sėjomainą ir renkasi atsparias kenkėjams veisles. Užsiimantys ekologine gamyba ūkininkai ir perdirbėjai siekia, kad produktai išliktų kuo šviežesni, todėl vietoje dirbtinių konservantų ir skonį suteikiančių priedų gamina sezoninę produkciją, bei savo produkciją tiekia regiono ir vietos prekybininkams.

B) „Ekologiškų produktų skonis skiriasi nuo įprasto maisto ir gėrimų skonio“.

Kai kurie vartotojai teigia, kad ekologiško maisto skonis yra geresnis, nors keletas ES atliktų ekologiško ir neekologiško maisto santykinio skonio tyrimų nenustatė jokių įtikinamų įrodymų, paremiančių šiuos teiginius. Vis dėlto vis daugiau garsių virėjų maisto gaminimui renkasi ekologiškas sudedamąsias dalis. Ekologinėje gamyboje pagaminama daug įvairių augalinės ir gyvulinės kilmės produktų; tai savo ruožtu suteikia jums, vartotojams, galimybę atrasti naują skonį ir paragauti naujų maisto produktų. Be to, svarbu atsiminti, kad ekologine gamyba užsiimantys ūkininkai neteigia, kad jų produktų skonis yra geresnis nei kitų, - jie tik teigia, kad šių produktų skonis yra tikras, nes jie buvo natūraliai pagaminti.

C) „Ekologiški produktai kainuoja brangiau nei kiti maisto produktai ir gėrimai“.

Ekologiškų produktų gamyba trunka ilgiau, tai kartais reikalauja daugiau darbo jėgos, būtina atidžiai šiuos produktus atskirti nuo įprastinių produktų, mažesni jų perdirbimo ir pardavimo kiekiai, itin griežta šių produktų kontrolė bei sertifikavimas. Todėl ekologiškų produktų gamintojai, norėdami išlikti finansiškai pajėgūs, turi pateikti vartotojams produktus už didesnę kainą. Tačiau tai gali būti traktuojama ir kaip priemoka, mokama už kokybišką produkciją, nes buvo pagaminta laikantis griežtų principų, taikomų kaip aplinkos apsaugai, gyvūnų gerovei bei ekonominei ir socialinei pažangai.

D) „Ekologinės gamybos ūkiai yra mažiau efektyvūs nei įprastiniai, todėl jiems reikalingi didesni žemės plotai“.

Mokslininkai nenusprendė, ar ekologinės gamybos ūkių derliai yra mažesni nei įprastinių. Buvo atlikta keletas mokslinių tyrimų, kuriuose pateikta argumentų tiek už vieną, tiek už kitą gamybos būdą. Dažnai remiamasi tyrimu, kuris nustatė panašų abiejų sistemų produktyvumą, - tai [*Kornelio universiteto \(Cornell University\) ataskaita*](#), kurią parengė JAV Rodalio žemės ūkio bandymų institutas (Rodale Institute farming trial). Šiuo tyrimu nustatyta, kad per 22 bandymų metus ekologinės gamybos ūkiai sulaukė tokio pat kviečių ir sojos pupelių derliaus, kaip ir

neekologinės gamybos ūkiai, tačiau suvartojo 30% mažiau energijos, mažiau vandens ir nenaudojo cheminių sintetinių pesticidų.

E) „Ekologiškų prekių logotipų įvairovė reiškia, kad ES nėra bendrų ekologinės gamybos taisyklių“.

Iš tiesų ES ant maisto produktų ir gėrimų galima pamatyti daug ekologinės gamybos logotipų, tarp jų ir ES ekologinės gamybos logotipą ir kitus įvairius šalių narių naudojamus logotipus. Šie logotipai jums iš tiesų patvirtina, kad jais paženklinėti produktai atitinka griežtus ES reikalavimus, taikomus ekologicinei gamybai ir įvairiose šalyse narėse, ir yra naudojami, kad ekologiški produktai būtų labiau matomi. Naujasis [*ES ekologinės gamybos reglamentas*](#) sukurtas siekiant kontroliuoti bendrą ES ekologinės gamybos sistemą, tačiau juo taip pat skatinami specifiniai atskiroms šalims būdingi rinkodaros būdai. Ekologiški produktai ir toliau ženklinami nacionaliniais ir privačiais logotipais, kuriuos vartotojai gerai atpažįsta savo šalyje. Kol kas nėra privalu naudoti ES ekologinės gamybos logotipą, tačiau jis bus privalomas remiantis [*naujojo Reglamento*](#) reikalavimais.

(pagal http://ec.europa.eu/agriculture/organic/download-information/tv-spots_lt)